

Håndtering af sexchikane i Indre Mission

Dette er tænkt som vejledning i, hvordan vi i Indre Mission vil håndtere en anklage om sexchikane.

Stå aldrig alene!

Indledningsvist vil vi understrege, at det aldrig er godt at stå alene med en oplevelse af sexchikane. Hvis man bliver opmærksom på en adfærd, som man finder uacceptabel og som opleves som sexchikane, er det tilrådeligt, at man som det første taler med en anden om det, så man ikke står alene med overvejelser om, hvad man skal gøre.

Hvornår er det sexchikane?

En af grundene til at det er svært at håndtere oplevelse af sexchikane er, at grænsen mellem flirt og sexchikane kan være flydende og uklar, og der kan være meget forskellig opfattelse af, hvad der er dårlig opførsel, og hvad der er sexchikane.

Der er forskellig opfattelse af, hvor grænsen for intimitet går. Grænsen er ikke objektiv, men personlig. Derfor handler sexchikane om, at en personlig grænse bevidst overskrides, og derfor vil det i en del tilfælde kun være rigtigt at tale om sexchikane, hvis offeret har gjort opmærksom på, at handlingen er uønsket og ubehagelig, og hvis kollegaen/krænkeren ikke viser respekt for dette og ændrer sin adfærd.

Vær aldrig alene om at afklare, om der er tale om sexchikane.

Sexchikane er defineret i Ligebehandlingslovens § 1, stk. 6 og ligestillingslovens § 2a, stk. 3:

Der foreligger sexchikane, når der udvises enhver form for uønsket verbal, ikkeverbal eller fysisk adfærd med seksuelle undertoner med det formål eller den virkning at krænke en persons værdighed, navnlig ved at skabe et truende, fjendtligt, nedværdigende, ydmygende eller ubehageligt klima.

På arbejdspladsen findes der typisk tre former for sexchikane:

Seksuel tvang

Den alvorligste og groveste form for sexchikane er ved et forsøg på at opnå sex ved brug af trusler. Dette kunne for eksempel være ved bestikkelse i form af arbejdsrelaterede belønninger.

Uønsket seksuel opmærksomhed

Adfærd eller handlinger af seksuel karakter som er sårende, stødende, uønsket og som ikke gengældes. Dette kunne for eksempel være upassende berøring, påtrængende mails/breve, telefonopkald og kommentarer.

Kønschikane

Kønschikane er adfærd eller handlinger, der nedværdiger og krænker det ene eller det andet køn. Dette opleves tit som meget grænseoverskridende, og mange føler sig magtesløse og bange for at miste jobbet, hvis de prøver at løse det.

Sexchikane er ofte udført af en højerestående, hvilket gør det svært for personen at reagere på det.

Hvis du er i tvivl

Hvis du er i tvivl om, hvorvidt det er sexchikane, du bliver udsat for, er svaret simpelt. Hvis du føler dig seksuelt krænket, og har du sagt tydeligt fra, uden at vedkommende har ændret adfærd, er der tale om sexchikane. Det er kun den krænkede, der ved, om hans eller hendes grænse er overskredet. Derfor er det vigtigt, at du siger fra, hvis du oplever dig udsat for sexchikane. Måske frygter du, at det vil gøre situationen værre, men du bliver nødt til at handle. Hvis du føler dig krænket, er det en god idé at gemme dine beviser. Det kan for eksempel være breve, mails, sms'er med mere. Dette vil gøre din klage meget stærkere.

Sexchikane er forbudt!

På arbejdsmarkedet er sexchikane forbudt. Bliver en medarbejder udsat for sexchikane, kan han eller hun kræve en erstatning fra den person, der har udøvet sexchikanen. I grovere tilfælde kan der rejses straffesag mod udøveren. I mildere sager kan der rejses erstatningssag efter Lov om Ligebehandling. En arbejdsgiver kan blive ansvarlig for sexchikane udøvet af en ansat, hvis arbejdsgiveren ikke griber ind, så snart vedkommende bliver bekendt med sexchikanen.

I Indre Mission vil vi håndtere sexchikane som en uacceptabel adfærd, der skal ophøre og som kan få konsekvenser for den, der chikanerer. Hvis der er begrundet mistanke om, at der har fundet grov sexchikane sted, meldes det til myndighederne.

Hvem kan jeg tale med?

Hvis du som medarbejder oplever chikanerende adfærd af seksuel karakter, eller hvis du bliver vidende om, at en anden oplever sig chikaneret, anbefaler vi, at du først taler med én, du har en fortrolighed med. Dernæst må du henvende dig til din nærmeste overordnede. Hvis det af den ene eller anden grund ikke er oplagt, kan du henvende dig til vicegeneralsekretæren, som er ansvarlig for arbejdsmiljøet i Indre Mission.

Hvad kommer der til at ske?

Den nærmeste overordnede eller vicegeneralsekretæren vil først tage initiativ til en afklarende samtale, for at finde ud af, om den konkrete adfærd kan betegnes som sexchikane, og for at vurdere, hvad der vil være det rigtige at gøre i situationen.

Hvis situationen tilsiger det, vil det næste ofte være en samtale, som bliver godt forberedt, hvor den, der har en upassende eller krænkende adfærd, som opleves som sexchikane, får at vide, at hans eller hendes adfærd opleves chikanerende. Denne samtale vil altid blive ført af mindst tre personer (offeret, krænkeren og en tredje person).

Hvad denne samtale fører med sig, kan være meget forskelligt fra situation til situation. Den nærmeste overordnede eller vicegeneralsekretæren har ansvaret for sammen med den krænkede at vurdere, hvilke konsekvenser der evt. skal drages.

Er der hjælp til den chikanerede?

Hvis den nærmeste overordnede eller vicegeneralsekretæren i samtalen med den krænkede vurderer, at der er behov for det, kan der tilbydes samtaler med terapeut eller psykolog til bearbejdning af oplevelsen.

*Indre Missions Hovedbestyrelse Fredericia juni 2018
Opdateret januar 2024*